

Palestina

MM

Nummer3-2004

Muren som krossar framtiden

DEN ILLEGALA APARTHEIDMUREN

Den 9 juli 2004 framlade Internationella domstolen i Haag sin syn på den av Israel nybyggda "separationsbarriären", som till största delen är uppförd på ockuperad palestinsk mark.

Domstolen fastslog att uppförande av muren på ockuperat område är förbjudet enligt internationell lag och kränker det palestinska folkets rättigheter. I sin dom fastslår domarna att: "Kränkningen av palestinska mänskliga rättigheter kan inte rättfärdigas av militära säkerhetsskäl eller av krav på nationell säkerhet eller allmän ordning." Internationella domstolen fastslår att Israel måste riva ner de delar av barriären som är uppförda på ockuperat område.

Denna "separationsbarriär", eller Apartheidmur som palestinerna kallar den, började byggas 2002 och kommer att bli minst 660 km lång. I glest bebyggda områden består den av elektrifierad taggtråd och patrullvägar längs stängslet med elektronisk övervakning. Inom mer tätbefolkade områden är det en mur, åtta till elva meter hög. Här och var finns spärrade öppningar som strikt övervakas av israelisk militär.

Många palestinier har redan fått se murens konsekvenser i sitt vardagsliv. Över 200 byar och samhällen med 875 000 människor (38 procent av Västbankens befolkning) kommer att drabbas av detta monstruösa hinder på vägen till arbete, skola, sjukhus, affärer... Hälften av dessa samhällen är fullständigt inringade av muren. Över 200 000 palestinier i Östra Jerusalem avskiljs från släktingar, vänner, arbetskamrater, skolkamrater...

Källa: B'Tselem, den israeliska människorättsorganisationen, www.btselem.org

Innehåll

Text och foto: Mia Gröndahl.

Israels apartheidmur värre än Berlinmuren

Per Gahrton beskriver varför Israels apartheidmur är olaglig och vad vi kan göra för att stoppa den. 5

Muren som sliter sönder släkt- och vänskapsband

– Vi skriver: ”Stoppa muren!”, säger Zeina, 12 år. Jag är jättearg på muren. Varför håller Israel på och gör alla de här sakerna mot oss? Vi är också människor! 7

Muren som krossar kärleken

– Det var ju vi två som skulle gifta oss, suckar Thair. Redan andra gången jag träffade Mai visste jag att hon var flickan som jag ville dela resten av mitt liv med. 10

Muren som krossar arbete och försörjning

– Så nu har jag tvingats säga upp mig som lärare, säger Sawsan. När skolan börjar igen till hösten så kommer inte jag att finnas där längre, tillsammans med mina elever och kollegor. 16

Muren som krossar hälsan

– Ibland har vi blivit stoppade av soldaterna som patrullerar längs muren och vet att folk tar sig över vid Olivberget. Musab 11 år. 20

Muren som krossar framtiden

– Jag vill inte sluta hoppas. Min dröm är fortfarande att bli läkare. Men muren har krossat min familj, gjort oss utfattiga. Eatila, 15 år. 24

Palestina

ges ut av
Palestinagrupperna i Sverige (PGS).
med fyra nummer per år.
ISSN 1100-4746
© 2004 Palestinagrupperna i Sverige
Tryckt hos Tryckverksta'n, Örebro

Ansvärig utgivare Per Gahrton. Redaktör och layout Håkan Brunnström.
Text och bild i detta nummer Mia Gröndahl.
Omslagsbild Mia Gröndahl: Zenia klättrar över muren i Abu Dis.
Adress Palestina Nu, Palestinagrupperna i Sverige, Tegelviksgatan 40,
116 41 Stockholm, 08 - 641 72 88 E-post info@palestinagrupperna.se
Hemsida www.palestinagrupperna.se
Prenumeration Löpande 4 nummer per år: 90 kr. Institutioner 130 kr.
Postgiro 55 57 21-0, adress se ovan.
Presslagt 040910.
Detta nummer utges med stöd av Forum Syd – beställs mot portokostnad.

Israels apartheidmur - värre än Berlinmuren

FOTO: Mikael Nykvist

I min ungdom, på 60-talet, visste alla vad Berlinmuren var för något. Den byggdes av det kommunistiska Östtyskland och delade jättestaden Berlin i två delar. Visst var Berlinmuren skamlig! Visst var det en bankruttförklaring för Tyska Demokratiska Republiken att den måste bygga en mur för att "skydda sig". 1989 revs Berlinmuren. Strax efter brakade hela det totalitära systemet i Östtyskland samman. Alla trodde att det var slutet på murar som politiskt verktyg.

Men så blev det tyvärr inte. Just nu byggs en ny mur som är både högre och längre och på alla sätt värre än Berlinmuren. Den byggs av Sharonregeringen i Israel. Den kallas av israelerna för en "skyddsbarriär". Den är nödvändig, påstår de, för att skydda israeler mot terrorister och självmordsbombare.

Palestinierna har en annan uppfattning. De kallar muren för "apartheidmuren". Apartheid var det system som rådde i Sydafrika, där man på alla sätt försökte upprätthålla åtskillnad ("apartheid") mellan vita och afrikaner. Apartheid syftade till att bevara de vitas makt. Lyckligtvis brakade det systemet ihop för ungefär tio år sedan. I Sydafrika.

Men enligt palestinierna håller ett nytt apartheidssystem på att byggas upp i Israel och de ockuperade palestinska områdena. Och apartheidmuren är ett redskap för att vidmakthålla israelernas överhöghet.

Vem har rätt? Är den nya muren en skyddsbarriär eller en apartheidmur? Nästan alla utomstående, och många israeler, som har sett muren i verkligheten, ger palestinierna mest rätt. Naturligtvis kan den inte ge skydd mot fanatiska självmordsbombare. Men den kan leda till att Israel får mer mark och till att förtrycket av palestinierna ökar.

Israels mur skall bli 75 mil lång. Det blir inte stenmur hela vägen, ibland blir det "bara" metallgaller, vaktorn, larmapparat, spärrar, belysning, larmanordningar, krattade grusremсор, o s v. Men för de inestängda spelar det nog inte så stor roll om de kan se ut genom spjälor eller inte.

Många tror nog att Israel bygger sin mur på sin egen mark. Det gjorde ju trots allt Östtyskland! Men nej, det mesta av den israeliska muren byggs på den palestinska sidan av "gröna linjen" (gränsen mellan staten Israel och de av Israel ockuperade palestinska områdena). På en del platser ligger muren sex kilometer in på palestinskt område. Detta skapar en sorts ingenmansland mellan gröna linjen och muren. I det området har redan hundratal palestinska hus rivits och tusentals människor tvingats

ansöka om specialtillstånd för att få bo kvar i sina hem. När hela muren är färdigbyggd beräknas omkring 400 000 palestinier bli inestängda mellan gröna linjen och muren.

Israels mur innebär konfiskering av palestinskt territorium i stor skala. Det sker dels genom de tiotusentals hektar som murkonstruktionen står på, dels genom att mängder av palestinska bönder skärs av från sin odlingsmark. Eftersom muren dras i enorma krokor och slingor för att förbinda de flesta judiska bosättningarna med Israel beräknas inte mindre än 43 procent av Västbanken till sluta hamna på den israeliska sidan! Israels mur är alltså inte "bara" en apartheidmur, den innebär också en gigantisk markstöld.

Med den israeliska muren blir hela Palestina ett fängelse. Eller snarare flera, eftersom muren och checkpointer delar upp hela området i mängder av småfängelser som palestinier inte kan förflytta sig mellan utan förnedrande tillståndsprocedurer.

Det finns internationella regler för hur en ockupationsmakt får bete sig (Genèvekonventionen). Därför är den israeliska apartheidmuren en internationell fråga. Därför har Internationella Domstolen i Haag ansett sig berättigad att behandla saken och kommit till slutsatsen att det israeliska murbygget bryter mot internationell lag.

Därför är det hög tid att Israel bestraffas om inte murbygget på palestinsk mark avbryts. Det finns många möjligheter till bestraffning utan våld. Varför inte göra som man gjorde med "Apartheid-Sydafrika" – dra igång ekonomiska sanktioner? Det gav resultat. Idag är Sydafrika en mångkulturell demokrati där forna fiender lever i fred med varandra.

I Mellanöstern kan det bli fred bara om det blir demokrati och självbestämmande för alla. Nästan hela världen har slagit fast att den bästa lösningen är att palestinierna får bilda en egen stat på de områden som Israel erövrade 1967 och nu har ockuperat i 37 år

Eftersom inte alla som bor i Sverige har möjlighet att själva resa till Israel/Palestina och se apartheidmuren med egna ögon har vi ägnat ett helt nummer av Palestina Nu åt att med frilansjournalisten Mia Gröndahls ord och bilder försöka ge en så tydlig bild som möjligt av en fruktansvärd verklighet.

Per Gahrton
Ordförande i Palestinagrupperna i Sverige

Muren som sliter sönder släkt- och vänskapsband

"Jag är jättearg, ilskan brinner som en eld inne i mig! Varför gör Israel alla de här sakerna mot oss?" Zeina, 12 år.

När jag står vid infarten till byn Abu Dis känner jag inte igen mig. Var finns moskén som ska ligga på andra sidan gatan? Stället med de goda grillade kycklingarna? Var finns alla affärerna? Jag ser mig omkring i vägkorsningen där fyra vägar brukade mötas. Nu finns bara två kvar. Vägarna som brukade fortsätta rakt fram, till Abu Dis och grannbyn Azarieyeh, har försvunnit bakom en jättelik grå betongvägg. Det är muren som Israel håller på att bygga i en halvcirkel öster om Jerusalem. Jag mäter den med blicken. Först uppåt. Elva meter är väldigt högt, högre än ett trevåningshus. Den slår en väldig skugga över vägen som går längs muren. Jag följer muren uppför backen till Hotell Cliff, där jag bodde en sommar för länge sen medan jag studerade arabiska. Nu är hotellet ockuperat av israeliska soldater. Uppe på det platta taket har militären monterat en övervakningskamera som registrerar minsta rörelse på marken. Jag minns att vi brukade solbada däruppe. Heta sommarnätter var

det också en sval och skön sovplats. På skoj tar jag ett steg åt sida, jodå, det svarta kameraögat följer efter.

Några barn håller på att klottra på muren. De som inte har kriter ristar med skarpa stenar vad de vill säga. De jobbar snabbt, hästsvansarna guppar upp och ner medan de arabiska skrivtecknen ristas in i den grå betongen.

– Vi skriver: ”Stoppa muren!”, säger Zeina, 12 år. Jag är jättearg på muren. Varför håller Israel på och gör alla de här sakerna mot oss? Vi är också människor!

I nästa sekund ser vi en israelisk militärjeep komma i hög fart mot oss. Ängsliga ögon följer den med blicken. Några av barnen blir rädda och börjar springa bort från muren. Men den här gången har soldaterna i den gröna jeepen siktet inställt mot nåt annat och fortsätter uppför backen i ett moln av damm.

Zeina och hennes lillasyster Jasmine bor i ett av husen uppe på backen, strax intill det ockuperade hotellet. Ett tiotal familjer bor på höjden som är Abu Dis södra gräns. När Israel byggde muren skars familjerna helt av från resten av byn. Separationen är förödande för båda sidorna. Byborna som hamnat bakom muren, bortåt 11 000 människor, kan inte längre ta sig till jobb,

skolor, sjukhus och Al Aqmoskén i Jerusalem. De tvingas åka en lång omväg för att ta sig till staden, som de dessutom inte har rätt att besöka utan särskilt tillstånd från Israel. Den lilla gruppen bybor på höjden har i några fall sitt arbete på andra sidan muren, men deras förlust är framför allt på det mänskliga planet; släkt och nära familjemedlemmar finns nu bakom den elva meter höga barriären. Zeina saknar sina vänner och kusiner.

– Förr kunde jag träffa dem hur ofta jag ville, säger Zeina. Nu blir det bara varannan helg. Ena veckan besöker jag mina kusiner och veckan därpå hälsar jag på mina vänner.

Än så länge finns det en öppning i muren som Zeina och hennes familj kan passera genom när de ska besöka folk på den andra sidan. Öppningen ligger på baksidan till det ockuperade hotellet och är inte alltid bevakad av militären. Långa stunder tycks soldaterna nöja sig med att sitta inne i hotellet och följa bilderna som tv-kameran uppe på taket skickar ner till vakt-rummet.

– Många människor är rädda för att klättra över muren bakom hotellet, berättar Zeina. Risken är stor att det står några soldater på andra sidan och tar fast dig. Men eftersom vi bor så nära

kan vi hålla utkik. När vi ser att soldaterna är inne i hotellet, då skyndar vi oss ut och klättrar över muren.

– Men jag skulle inte vilja göra det ensam, fortsätter Zeina. Jag är rädd för soldaterna. En gång såg jag hur de misshandlade folk som de samlat ihop under det gamla trädet vid hotellet. Och det verkade som soldaterna gillade att slå på människor! För de log och skrattade medan de gjorde det.

Zeina förstår inte hur någon kan behandla en annan människa så illa.

– Jag skulle aldrig göra likadant mot dem, säger Zeina. Varför skulle jag vilja skada någon annan, om jag själv inte tycker om att bli behandlad på det viset?

Just den här eftermiddagen är Zeinas kusiner Sarah, 10, Liana, 8, och Alia 5 år, på besök hos släkten på höjden. Kärleken mellan kusinerna är stor. Flickorna är lyckliga över att träffa varandra, under lekens gång kramas de ofta och fastän det finns lediga sittplatser på terrassen måste alla trängas i samma lilla trädgårdsoffa. Sarah, Liana och Alia kan besöka sin familj på andra sidan muren eftersom deras mamma, Mahira, är född på höjden och har ett ID-kort för Jerusalem. Men flickornas pappa kan inte följa med, han har ett ID-kort för Västbanken och skulle inte få passera militärens vägspärr.

– Vad är det för liv vi tvingas leva? utropar Mahira som väntar sitt fjärde barn om en månad. Jag skulle vilja kunna åka till Jerusalem med min man. Inte ens när jag ska föda kan han följa med. Jag oroar mig för förlossningen. Härifrån tar det bara fem minuter till sjukhuset, men från min bostad på andra sidan muren tar det bortåt en halvtimme – om jag får passera vägsparren utan problem. Fastnar man i den, kan det ta hur lång tid som helst.

– Det är en oro som delas av alla gravida kvinnor i Abu Dis, säger Mahira. Alla frågar sig: ”Ska jag föda i taxin på vägen eller medan vi sitter fast i kön vid vägsparren?”

Zeinas bästa väninna heter Hayya. De är lika gamla och har känt varandra sen de var bebisar. Zeina beskriver sig själv som ”den busiga” och Hayya som ”den lugna”. Förr i tiden bodde de grannar i byns centrum. Men de fortsatte träffas flera gånger i veckan efter att Zeina och hennes familj hade flyttat upp till huset på höjden. Nu har de båda vännerna skiljts åt av muren.

– Hayya är ändå min bästis, säger Zeina. Vi delar en massa hemligheter. Berättar jag en hemlig för Hayya vet jag att hon aldrig kommer att föra den vidare till någon annan. Jag kan berätta allting för henne.

Eftersom Hayya är registrerad på Västbanken är hon förbjuden

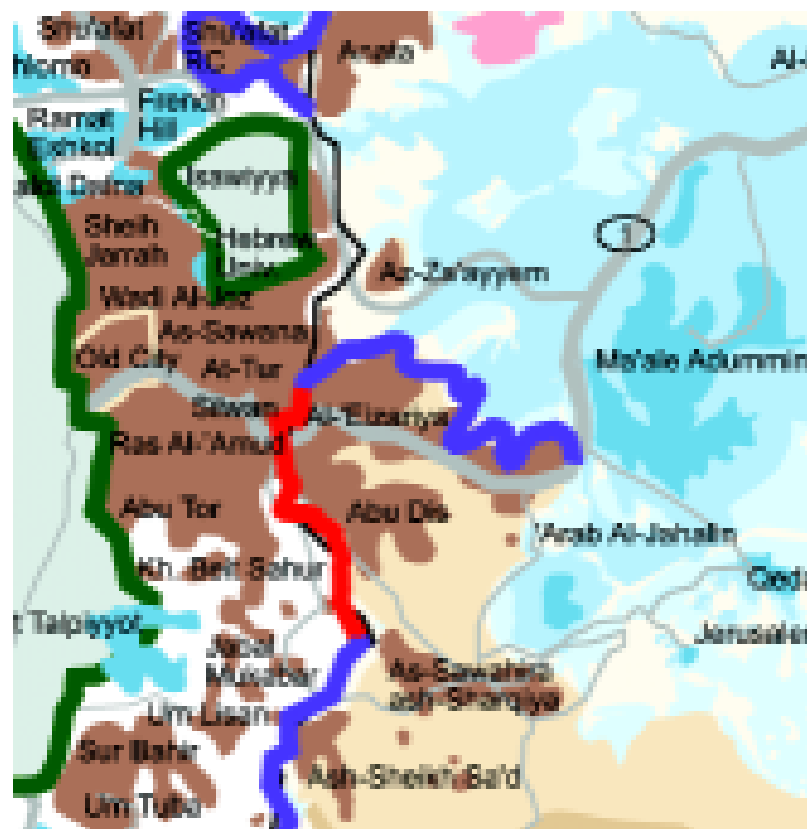

av Israel att besöka Jerusalem. Så det blir Zeina som får komma till henne när de ska träffas. Men ibland har Zeina lyckats övertala Hayya att komma till henne genom att klättra genom öppningen i muren. Som nu i somras, när båda deltog i ett sommarläger i Jerusalem.

– Jag visste att Hayya ville gå på lägret, förklarar Zeina. Ända sen vi var små har vi gått på samma sommarläger. Hon var lite ängslig för att klättra över muren, men det gick bra. Jag mötte henne bakom hotellet och sen körde mamma oss i bilen till Jerusalem. När lägret var slut på eftermiddan körde vi till en annan öppning i muren, på Olivberget, och där klättrade Hayya över för att komma hem.

Zeina funderar mycket på hur det kommer att bli när Israel täpper till öppningarna i muren, den dagen muren helt stängs och Hayya inte kan komma till henne längre. Och det är inte självklart att Zeina får fortsatt lov att besöka Västbanken. Det händer nämligen ofta att palestinier som bär JerusalemID-kort blir stoppade när de vill besöka Västbanken. Som skäl anger soldaterna att de inte kan garantera folks ”säkerhet” på de ockuperade områdena.

– Stängs muren får jag inte träffa Hayya på många, många år, säger Zeina. I värsta fall kanske det blir så att jag inte får träffa Hayya alls nåt mer.

Grön linje: gränsen mellan Israel och de ockuperade områdena.
 Röd/blå linje: muren/barriären.
 Grå linjer: vägar.
 Blå områden: israeliska bosättningar.
 Mörkbruna områden: palestinska samhällen.
Källa: www.btselem.org

Muren som krossar kärleken

”Det gör ont i hela kroppen, inte bara i hjärtat. Om jag inte får leva med Mai känns det som jag lika gärna kan dö”. Thair, 28 år.

Sommaren är tiden när folk gifter sig i Palestina. Varje vecka dimper det ner flera inbjudningskort till kompisars bröllop i brevlådan hemma hos Thair Anes. När Thair öppnade det sista kuvertet i dagens hög, fick han en chock som han knappt hunnit hämta sig från. Det hjärtprydda brevet innehöll en inbjudan till flickvännen Mais bröllop.

– Det var ju vi två som skulle gifta oss, suckar Thair. Redan andra gången jag träffade Mai visste jag att hon var flickan som jag ville dela resten av mitt liv med. Och jag vet att hon kände likadant.

Thair och Mai träffades för sex år sedan. Han var 22 och hon hade nyss fyllt 18 år. Båda var studenter på Al-Quds universitet i Abu Dis, strax utanför Jerusalem. Thair, som redan studerat statsvetenskap ett par terminer, lade märke till nykomlingen Mai på insparken för de nya studenterna.

– Det fanns ett ljus i hennes ögon, säger Thair och låter fortfarande förälskad. Ja, det lyste om hela hennes person. Jag hade aldrig sett något så vackert. Och det satt inte bara på ytan. Ju mer jag träffade henne lärde jag också känna hennes goda hjärta.

När Israel byggde muren kring Jerusalem splittrades Thair och Mai. Thair, som bor i en av stadens östra förorter, blev instängd på palestinska Västbanken. Och Mai, som är bosatt i Jerusalem, befann sig plötsligt på den israeliska sidan om muren. Tidigare hade de funnits på tio minuters gångavstånd från varandra. Nu var det som om paret levde i två olika länder. Sista gången de träffades var för sex månader sen. Men kärleken har levt kvar genom mobilen och mejlen. Varje dag har de ringt

och pratat med varandra eller skickat SMS. Inte bara en gång om dan, utan flera gånger.

– Den sista tiden märkte jag att Mai mådde jättedåligt, säger Thair. Hennes föräldrar pressade henne att bryta med mig. Jag bor på ”fel” sida av muren, om hon gifte sig med mig och flyttade hit till Västbanken var de rädda att de skulle förlora kontakten med henne. Hon var nervös och olycklig, och grät varje gång hon ringde.

För tre dagar sen fick Thair ett SMS från Mai som han inte visste hur han skulle tolka. Det var avsänt klockan 3.43 på morgonen, en tid när resten av hennes familj hade gått och lagt sig och inte kunde kolla vad hon gjorde. I SMS:et stod det: ”Jag vill inte ha nån annan. Jag kommer alltid att älska dig”.

– Det var sista meddelandet från Mai, berättar Thair. Nu förstår jag ju vad SMS:et handlade om, samma kväll måste hon ha gett efter för trycket från föräldrarna. De fick henne inte bara att bryta med mig. Hon har också fogat sig i deras val av make.

Thair klandrar inte sin före detta flickvän. I det palestinska samhället trotsar inte ett barn, särskilt inte en flicka, sina föräldrars beslut. En flicka – även om hon hunnit fylla 24 år – riskerar att få betala ett högt pris om hon inte lyder sin familj. Mitt i all sin egen förtvivlan över det som hänt kretsar Thairs tankar ändå mest kring hur Mai mår som tvingas göra våld på sina känslor. När Thair hade öppnat inbjudningskortet och såg vem det var som skulle gifta sig, hörde han sig själv säga: ”Måtte Gud förlåta henne!”

– Jag tycker synd om Mai, säger Thair. För hon gör nåt som inte är bra för henne och som är lika dåligt för mig. Hon har förstört våra liv. Mitt liv. Och sitt eget.

Thairs liv har inte varit lätt. Han är van vid tuffa tag och säger att han kan klara av en hel del. Men när betydelsen av inbjudningskortet hade sjunkit in i honom, var han tvungen att försvinna in på badrummet där mamma, pappa eller någon av syskonen inte kunde se honom. Han öppnade kranen och tvättade ansiktet i det kalla vattnet medan tårarna forsade ner i handfatet. Efter tio minuter kunde han möta sin familj igen och låtsas att allting var som vanligt.

– När jag hade lugnat ner mig var min första impuls att försöka få kontakt med Mai, säger Thair. Jag till och med fundrade på om jag skulle klättra över muren och gå hem till henne. Men sen insåg jag att det var vansinnigt. Det skulle inte förändra någonting. Det skulle bara drabba Mai. Efter det skulle hon inte kunna röra sig fritt. Familjen eller hennes blivande make skulle kolla varje steg hon tar. Jag vet ju varför inbjudningskortet har skickats till mig. Det är familjens sätt att meddela mig: ”Mai ska gifta sig med en annan. Glöm henne!”

Thair blev tidigt medveten om konflikten mellan israeler och palestinier. När han gick i mellanstadiet var han ofta ute med klasskompisarna och kastade sten på de israeliska soldaterna. Det slutade med att Thair blev arresterad och dömd av en israelisk militärdomstol till fängelse i ett helt år.

– Jag var bara en pojke, säger Thair. Och där satt jag, i deras fängelse, utsatt för deras övergrepp, utan kontakt med mamma, pappa eller nån annan vuxen. Det kändes som soldaterna gjorde allt vad de kunde för att jag skulle börja hata dem. Och jag lärde mig att hata dem. När jag vägrade att skvallra på kompisarna, blev jag först hotad och sen slagen. Så höll det på hela året jag satt inspärrad. Men jag sa inte ett ord.

Universitetet bakom muren

Al Quds-universitetet är det enda arabiska universitet i Jerusalem. Idag finns ca 7000 studenter inskrivna vid de olika utbildningslinjerna. När Israel reste muren tvärs genom förorten Abu Dis hamnade universitetet bakom den 11 meter höga barriären. Plötsligt var läroanstalten avskuren från Jerusalem. Studenter som bär ett Västbanks ID-kort kan inte längre besöka staden. Men muren skapar också enorma problem för de studenter – bortåt 1000 – som bor i Östra Jerusalem och innehar ett Jerusalem ID-kort. Idag kan de bara nå universitetet genom att åka en lång och tidskrävande omväg runt staden, eller att klättra över muren där det fortfarande finns en öppning bland de massiva betongelementen. De flesta tar genvägen över muren. Men den är inte ofarlig. En kvinnlig student tappade i våras balansen under klättringen och föll handlöst mot asfalten. Hon skadade huvudet så svårt i fallet att hon senare avled.

– När jag kom ut ur fängelset var jag en man, fortsätter Thair. Jag var bara 14 år men jag kände att jag kunde klara av allt som en vuxen man kan göra.

Mötet med Mai fick Thair att se ljusare på tillvaron. I hennes sällskap vågade han sänka garden och öppna sig för nya känslor och tankar.

– Hon fick mig att hoppas på framtiden, säger Thair. Vi pratade alltid om hur viktigt det var att fortsätta arbeta och kämpa, att göra nåt bra av livet. Hon inspirerade mig att bli en bra människa som försöker göra nåt gott av framtiden.

– Nu känns det som jag aldrig mer kommer att känna samma hopp längre.

Många unga i Palestina drömmer om att bli en shahid, en martyr som dör för sitt land. Thair har aldrig känt sig lockad av den tanken, som aktiv i Fatahs ungdomsparti anser han att kampen

mot ockupationen inte kan bedrivas från andra sidan graven, utan bara av människor som i sitt politiska arbete aldrig ger upp hoppet om fred och frihet. Men när Thair fick veta att Mai ska gifta sig med en annan kändes det som han ville dö.

– Jag skulle lika gärna kunna bli en shahid, säger Thair. Livet känns totalt meningslöst. Men jag har en gång lovat Mai att aldrig

välja den vägen, att bli en martyr. Så jag kan inte göra det. Jag vill inte göra nåt som kan skada eller såra henne, jag vet att hon skulle bli oerhört sorgsen om jag dog på det viset. Jag kan bara fortsätta att kämpa och arbeta för framtiden. Som om hon fortfarande var med mig.

Stoppad av soldaterna

Intervjun med Thair höll aldrig på att bli av. Eftersom han bor på andra sidan muren, i byn Azzarieyeh på Västbanken, och inte har nåt tillstånd att besöka Jerusalem, utgick jag från att jag fick åka till honom. Men Thair förvånade mig genom att säga: "Jag kommer till Jerusalem. Jag har inte varit i stan på så länge, jag saknar Jerusalem!" Vi stämde träff klockan tre på ett café i Östra Jerusalem. När jag hade väntat i 45 minuter började jag undra varför Thair var försenad och ringde hans mobil. En kompis svarade i hans ställe. Kompisen berättade att när de hade klättrat över muren vid Olivberget stod soldaterna och väntade på dem på andra sidan. Thair blev gripen men hann kasta iväg sin mobil till kompisen som lyckades komma undan. Så nu var kompisen Thairs "sekreterare" och svarade på alla samtal som kom. "Thair kan bli fri om en timme eller om ett år, sånt vet man aldrig", sa kompisen, som lovade att ringa så fort han hade något nytt att berätta. När klockan nästan var sex och det redan höll på att bli mörkt, ringde Thair själv och sa att han släppts av soldaterna och var på väg till caféet. När han kom fram pratade vi om det som hänt. "Soldaterna tycker om att behandla oss som skit", sa Thair. "Men jag bryr mig inte. Jag känner mig fri. Jag vet att detta är mitt land. Den känslan kan ingen ta ifrån mig."

Palestinska röster om muren

1. Hur länge tror du muren kommer att stå kvar?
2. Vad betyder muren?

Ammar, 20:

1. Vi kommer att tvingas leva med muren i 50 år. När det blir fred mellan oss och Israel kommer båda sidorna att riva muren. Muren har inget med säkerhet att göra, den byggs för att stoppa vår frihet och en palestinsk stat. Bara fred kan ge israelerna deras efterlängtnade säkerhet, inte en mur.
2. Förtryck och fortsatt ockupation.

Khoulood, 21:

1. Jag tror inte det kommer att ske i min livstid, det kommer att ta lång tid innan den faller. Så länge israelerna tror att muren kommer att skydda dem, så kommer den att stå kvar. Jag vet inte hur vi ska göra för att få bort den, bara Israel har makt att riva den.
2. Övergrep mot ett helt folk.

Nida'a, 16:

1. Muren kommer att falla inom två år. Jag tror på freden. Om muren inte rivs kommer jag att bli förtvivlad. Det är inte rättvist att det ska vara så här. Jag har en kusin på andra sidan muren, i en palestinsk by inne i Israel. Jag har inte träffat henne på länge, muren skiljer oss åt.
2. Den dödar allt, liv och hopp.

Abir, 19:

1. Minst fem år. Så lång tid tar det för EU-länderna att sätta press på Israel och tvinga dem att riva muren. Jag tror inte USA kommer att göra någonting, men jag hoppas mycket på EU.
2. Djup orättvisa

Katia, 17:

1. Lång tid, är jag rädd för. Israel har inte byggt muren för sin säkerhet, den är ett sätt att eröva mer av vårt land. Och när Israel väl har lagt beslag på marken, kommer de aldrig att lämna tillbaka den. Muren kommer att döda oss långsamt.
2. Den dödar mina drömmar om framtiden.

Thair, 27:

1. Jag önskar att den rivs så fort som möjligt. Om muren ska falla beror på mycket. USA måste ändra sin Mellanösternpolitik. Israel behöver en ny regering. Och vi palestinier måste bli mer effektiva i att nå ut till världen.
2. Fortsatt kamp för fred och frihet.

Muna, 41:

1. Fem, sex år. Kämpar vi bra kan vi få den att falla. Men vi behöver hjälp från resten av världen. Jag drömde om att mina barn skulle få växa upp i fred och säkerhet. Muren har dödat den drömmen.
2. Armod, svält och arbetslöshet.

Fayez, 45:

1. Inte mer än ett år. Hela världen tycker ju att muren är fel. Jag tror att den internationella domstolens beslut kan få muren att falla. Det kan leda till sanktioner mot Israel och bojkott av deras varor.
2. Apartheid.

Eatila, 15:

1. Jag tror inte det finns någon makt i världen som kan ta bort muren. Den kommer att stå där i all evighet, om Israel inte kollapsar.
2. Rädsla. Fattigdom och ofrihet.

Sawsan, 27:

1. Mindre än fem år. Det är Sharons mur, inte det israeliska folkets. Jag tror att en ny israelisk regering kan bli början till murens fall. I längden går det inte att skilja oss åt, palestinier och israeler.
2. Förlust på alla plan.

Muren som krossar arbete och försörjning

Sawsan valde inte läraryrket för att hon tyckte om barn. I själva verket hade hon aldrig varit särskilt förtjust i ungar. Vad hon älskade var sina ämnen, kemi och fysik, och att få visa vägen in till naturvetenskapens spännande värld. Idag kan Sawsan inte förstå att hon kunde vara så ointresserad av samhällets yngsta medlemmar.

– Nu älskar jag barn, säger Sawsan. Jag känner starkt för deras svåra situation.

I två år har Sawsan jobbat på en palestinsk skola i Östra Jerusalem. Själv bor hon i Anata, en by strax utanför Jerusalem. För några månader sen började soldaterna rulla ut ett kraftigt taggtrådsstängsel som nästan helt har omringat byn. Och lagom till höstens skolstart beräknas taggtråden bli kompletterad av den höga betongmuren som snabbt håller på att plöja sig fram genom landskapet. När muren står klar kommer Sawsan inte längre att kunna åka till Jerusalem. Endast palestinier med särskilda ID-kort för Jerusalem kommer i framtiden att kunna

arbeta och bo i staden. Sawsan bor bara tio minuter med bil från jobbet i Jerusalem men det hjälper inte. Israel har beslutat att folk som är skrivna på Västbanken och som bor bakom muren inte får lov att röra sig fritt längre. För att soldaterna ska släppa igenom Sawsan vid vägspärren till Jerusalem, måste hon kunna visa upp ett särskilt passertillstånd.

– Skolan har försökt att hjälpa mig, berättar Sawsan. Den har ansökt hos den israeliska ockupationsmyndigheten om ett passertillstånd för mig, men det blev avslag.

– Så nu har jag tvingats säga upp mig som lärare, säger Sawsan. När skolan börjar igen till hösten så kommer inte jag att finnas där längre, tillsammans med mina elever och kollegor. Det känns oerhört ledsamt. Jag kommer att sakna allihopa.

Ett tag funderade Sawsan på att hon skulle hålla fast vid sitt lärarjobb och ta risken att bli stoppad i vägspärren om morgonen. När elever har ringt och gråtit över att hon ska sluta, har

Sawsan om Jerusalems framtid

"Muren kommer att döda Jerusalem", menar Sawsan. "Se bara vad som hänt med den stora besöksdagen till Jerusalem, fredagen. Förr vallfärdade tusentals människor till Al Aqsa-moskén för att delta i fredagsbönen, idag är det bara ett par hundra som samlas till bönen. Resten når aldrig fram till stan, de stoppas vid vägspärrarna. Gamla stan är så gott som redan död. Jag tror att den kommer att drabbas av samma öde som gamla Jaffa, där palestinierna har tvingats sälja sina hus och affärer till judarna. Men vi ska inte ge upp än. Vi måste försöka hålla hoppet vid liv."

"Jag älskade mitt jobb som lärare. Det gör ont i hjärtat när eleverna ringer och frågar: När kommer du tillbaka?"
Sawsan, 28 år.

det känts som det enda rätta. Då har hon själv haft svårt att hålla borta tårarna och tänkt: "Jag kan ju inte mer än åka fast!" Men en sådan chanstagnning skulle kunna bli kostsam för Sawsan.

– Det kan bli både böter och fängelse, säger Sawsan. I värsta fall kan Israel döma mig till fängelse i hela sex månader. Och när jag fick klart för mig att böterna kan bli lika höga som två månadslöner, släppte jag idén. Om jag åkte fast i vägspärren skulle det inte bara drabba mig utan också eleverna, de skulle ju inte ha nån glädje av att deras lärare sitter i fängelse.

Likafullt har Sawsan idag tagit risken att åka till Jerusalem. Vi sitter på läktaren i en sporthall i Östra Jerusalem, den palestinska delen av staden. Nere på golvet står hundratals ungar som klättrar upp och ner i en hoppborg och jagar varandra till arabisk discomusik på högsta volym. Tillsammans med några lärarkollegor leder hon ett sommarläger för palestinska barn. Barnen kommer från byar och flyktingläger som ligger i utkanten av Jerusalem, på andra sidan muren. Lägrer varar i fyra veckor. Lika länge kommer Sawsan att utmana ödet och hoppas att hon och barngruppen från Anata inte ska bli stoppade vid vägspärren.

– Visst tar vi en risk, säger Sawsan. Men sommarlägret är viktigt för barnen. Där de bor finns inga grönområden eller lekplatser, hela lovet tvingas de vistas i trångbudda lägenheter eller ute på heta, dammiga gator. Vi ger dem en möjlighet att få göra nåt kul och lära känna barn från andra orter.

Än så länge tillåts barn passera genom vägspärrarna som militären upprättat kring Jerusalem. Soldaterna drar gränsen vid 16 år. Därför går det inte att anordna några läger för de äldre barnen. Att fylla sexton och vara bosatt på Västbanken betyder att man helt förlorar sin rörelsefrihet. Efter det behandlas barnet av den israeliska militären som en vuxen och drabbas av samma hårdföra lagar. Nästan varje morgon stoppas något av de äldre barnen som är på väg till sommarlägret och tvingas bevisa sin ålder.

– Barn som inte kan intyga sin ålder skickas hem igen, säger Jihan, lärare som också jobbar extra på sommarlägret. Det kan vara 12-åringar som ser äldre ut än sin ålder. Vi lärare försöker naturligtvis ingripa, men det hjälper inte alltid. Det är en päs att köa vid vägspärren varje morgon. Att stå och vänta i hettan och inte veta hur det ska gå. Jag ser på många av barnens ansikten att de är rädda för soldaterna, varje dag är det någon som inte orkar med stressen vid vägspärren och börjar gråta.

De palestinska barnen drabbas hårt av konflikten. Ockupationen har blivit allt mer brutal de senaste åren, i varje familj finns det någon som blivit skadad eller dödad, fattigdomen breder ut sig på Västbanken och i Gaza, och hoppet om fred har aldrig känts så långt borta som nu. Ibland upplever Sawsan att hon undervisar en generation som håller på att gå förlorad. Allt för många barn och ungdomar lider idag av olika störningar. Den ständiga rädslan har rubbat deras psyke.

– Barnen har förlorat sin tillit till folk, säger Sawsan. De litar inte ens på sig själva längre, många har helt tappat självförtroendet och känner bara hat mot allt och alla i sin omgivning. Jag ser i skolan hur taskiga de kan vara mot varandra, det finns inget kamratskap längre, barnen klarar inte av att relatera på ett bra sätt till varandra. Som vuxen känner man sig ibland ganska hjälplös inför de här rädda och stökiga ungarna, det gäller både i skolan och i hemmet.

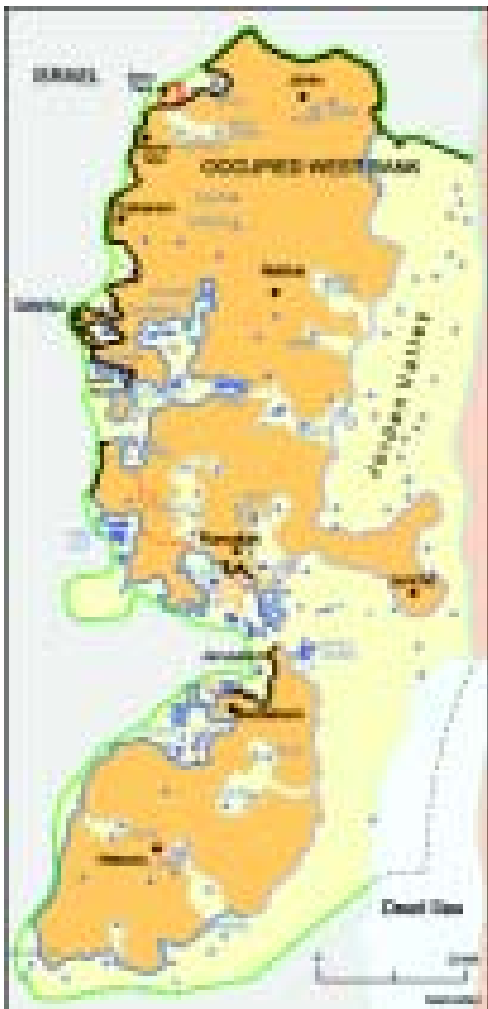
Det var annorlunda när Sawsan gick i skolan. När hon var ung hoppades alla på fredsprocessen. Slutet på ockupationen kändes nära. En palestinsk stat skulle växa fram i dess ställe. Då talade ingen om att bygga murar mellan israeler och palestinier. Utan hur man istället skulle kunna radera de mentala barriärer som ockupationen fört med sig. Ordet försoning surrade i luften.

– Då pratade vi som vanliga människor med varandra, säger Sawsan som studerade på Hebrew University, det kända israeliska universitetet i Jerusalem. Jag hade många israeliska vänner bland mina studiekamrater. Men nu har jag släppt kontakten med dem, jag känner att vi inte längre har nåt gemensamt.

– Tänk om jag möter nån av dem i vägspärren en dag? Varje israel är ju också en soldat. Det skulle kännas hemskt. Att bli arresterad av en gammal studiekamrat.

Vännen som blivit soldat

En gång när Sawsan och hennes bror stod och köade i en vägspärr, hände nåt som hon önskar att hon sluppit uppleva. Hon kände igen soldaten som kontrollerade ID-korten på de som ville passera. "Vi var väldigt goda vänner när vi var barn, då bodde vi grannar med varandra", berättar Sawsan. "Soldaten kände igen mig och min bror också. Han såg våra namn när han granskade våra ID-kort. Först var han lite personlig och frågade: Hur är det med er? Och hur mår era föräldrar?" Men sen blev barndomsvännen soldaten igen, den som måste utföra sina uppgift att kolla palestiniers ID-kort, kläder och väskor. "Det kändes hemskt", säger Sawsan. "Men jag tror inte att han kände sig särskilt bekväm i den situationen heller. Det var jobbigt för båda parter".

Muren som krossar hälsan

Familjen Halabiyeh kommer aldrig att glömma den sjunde december 2002. Den muslimska fastemånaden, ramadan, hade nått sitt slut och folk var lediga för att delta i firandet som är kulmen på den religiösa högtiden. Pappa Ahmed minns även tiden när olyckan var framme. Klockan hade slagit två på eftermiddan när han höll på att förlora sina båda söner, Hudeifa, 13, och Musab, 11 år. Det hela började med att en släkting kom över till huset med ett stort paket med härliga köttbitar. Fastän familjen precis hade ätit lunch bestämde sig bröderna för att det skulle bli gott med lite grillat.

– Vi tyckte det skulle vara kul att göra upp en eld nere i dalen, berättar Musab. Att grilla köttet därnere och ha en picknick för oss själva. Men pappa gick inte med på det, han ville att vi skulle stanna hemma och grilla här.

Pojkarna tog med sig lite köttbitar och sprang nerför trappan till husets bottenplan, ett öppet och vägglost utrymme runt betongpelarna som bär upp huset. Där förvaras allt möjligt. I ett hörn har Musab sina burar med kycklingar och ankor. På den rymliga ytan finns också olika sorters redskap, uttjänta möbler, och ett halvt bensinfat med galler som används som grillbord.

– Vi fyllde på med grillkol som vanligt och tände på, fortsätter Musab. Men sen tyckte min storebror att elden var för svag och gick iväg för att leta efter nåt som kunde sätta fart på den.

Hudeifa råkade se att dörren stod öppen till förrådet där pappa Ahmed förvarar färg, lösningsmedel och annat material som han använder i sitt jobb som målare. Förrådet brukar alltid annars vara låst, men just den eftermiddagen hade en granne fått lov att använda eluttaget som finns i förrådet. På en av förrådets hyllor hittade Hudeifa en dunk med thinner.

– När min storebror kom tillbaka med dunken hällde han lite grann på elden, säger Musab. Men elden spred sig jättesnabbt upp till den brandfarliga dunken. I nästa ögonblick exploderade dunken och allt blev till ett hav av eld.

– Vi stod mitt i elden, fortsätter Musab. Det kändes som om en skugga dansade runt omkring mig. När jag upptäckte att hela kroppen brann sprang jag in i huset.

Bröderna hade förvandlats till levande facklor, det brann i deras kläder och hår, och de rusade mot badrummet för att släcka elden. Pappan hann före och fångade in Hudeifa i en filt för att

”I början fick pappa och min kusin bära Hudeifa över muren när vi skulle till sjukhuset och byta bandage på våra brännskador. Han fick ligga i en trälåda, en sån som man bär varor i.”
Musab, 11 år.

kväva flammorna, och släktingen slet av sig sin vinterjacka och kastade den över Musab.

– Jag minns precis allting som hände, säger Musab. Men när de gav mig första hjälpen på sjukhuset, då svimmade jag.

Bröderna hade fått första gradens brännskador. Hudeifa, som inte tycker om att prata om det som hände, blev svårast skadad. Han blev bränd på hela kroppen från munnen och nedåt. Lillebror Musab klarade sig något bättre, hans skador är framför allt koncentrerade till bålen och benen.

– Jag har blivit opererad 32 gånger, säger Musab och visar sin svårt ärrade mage. Hudeifa två gånger mer, och han är fortfarande inte klar med sina operationer.

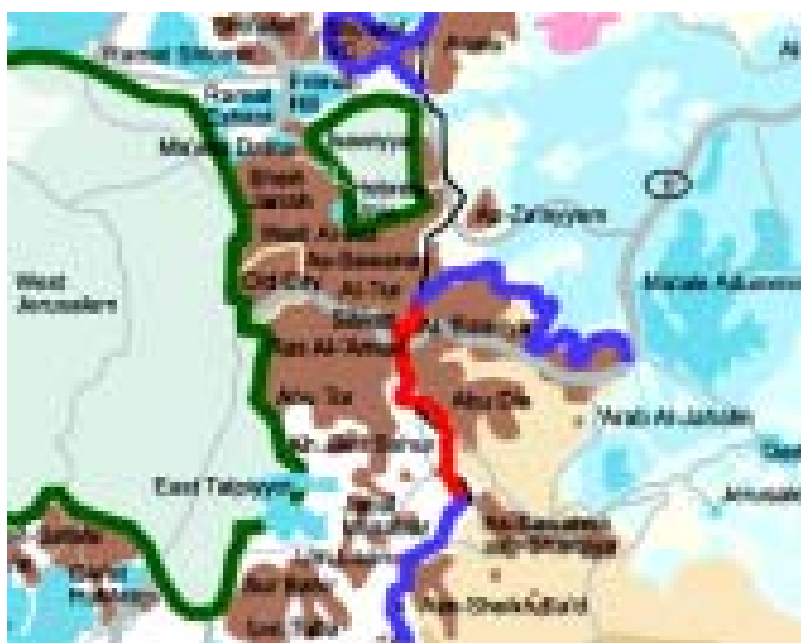
Familjen bor i byn Abu Dis. Närmaste sjukhus finns i Östra Jerusalem, på andra sidan muren. Förr kunde man ta sig till sjukhuset på mindre än tio minuter, men den vägen är idag blockerad av muren. Akuta sjukdomsfall tvingas numera köra en lång omväg som spär på tiden med ytterligare en halvtimme, dyrbara minuter som i värsta fall kan komma att handla om liv eller död. Innan man kommer fram till sjukhuset finns ännu ett hinder, militärens vägspärr som måste passeras. Under ett och ett halvt år har familjen utsatts för den dagliga prövningen att nå fram till sjukhuset.

– Mina pojkar låg först på sjukhus i nio månader, berättar mamma Mahasen. Då reste jag, Ahmed och flickorna och hälsade på dem varje dag. Men det är dyrt att ta taxi den långa omvägen, det kostar 500 kronor fram och tillbaka, så vi klättrade så ofta vi kunde över muren vid Olivberget, där det fortfarande finns en öppning. Men jag får nästan svindel när jag går där. Passagen är otäckt smal. Det känns hela tiden som jag ska falla ner från muren.

När Hudeifa och Musab äntligen fick komma hem igen, måste de fortsätta besöka sjukhuset varannan dag för att få de svåra brännskadorna omlagda med nya bandage. Ahmed slutade sitt

Grön linje: gränsen mellan Israel och de ockuperade områdena.
Röd/blå linje: muren/barriären.
Grå linjer: vägar.
Blå områden: israeliska bosättningar.
Mörkbruna områden: palestinska samhällen.
Källa: www.btselem.org

jobb som målare och har sen dess tagit hand om sina söner på heltid.

– I början kunde Hudeifa inte ta många steg själv, tillägger Ahmed. Han hade så ont i brännsåren att vi fick bära honom i en trälåda, en sän som man brukar ha varor i. När vi skulle till sjukhuset åkte vi ibland taxi den långa omvägen, men för att spara tid och pengar bar vi ofta Hudeifa i lådan över muren. En släkting brukade hjälpa mig att lyfta, men det var oerhört besvärligt att klättra över muren och samtidigt balansera lådan så att Hudeifas smärtyllda kropp inte skulle stötas för hårt mot lådans sidor.

– Ibland har vi blivit stoppade av soldaterna som patrullerar längs muren och vet att folk tar sig över vid Olivberget. Men då har jag kunnat visa upp tillståndet som Israel utfärdat för att jag ska kunna ta pojkarna till sjukhuset i Jerusalem.

Olyckan har skuldsatt familjen för resten av livet. Under mer än ett år har Ahmeds inkomster varit minimala medan utgifterna samlats på hög. Pojkarnas sjukhusvård har hitintills kostat över en halv miljon, bara taxiresorna till eftervården har gått på 60 000 kronor. Muren har tredubbelt fördyrat sjuktransporterna, kanske ännu mer.

Nu försöker Ahmed hitta ett jobb så att han kan börja betala av skulderna.

– Jag är rädd för att det blir svårt, säger Ahmed. Arbetslösheten är skyhögt på Västbanken. Tidigare hade jag målarjobb i Östra Jerusalem och inne i själva Israel, men dit kan jag ju inte åka längre. När pojkarna inte längre är i behov av sjukvården

på andra sidan muren, upphör också passertillståndet vi haft till Östra Jerusalem. Då kan ingen av oss resa dit mer.

Ahmed söner protesterar vilt när de hör sin fars sista ord.

– Jag kommer inte att kunna sluta åka till Jerusalem, säger Hudeifa.

– Vi kanske måste gräva en tunnel! säger Musab.

Döden vid vägspärren

De senaste åren* har 76 palestinier avlidit som en direkt följd av den israeliska militärens sätt att kontrollera Västbanken med hjälp av bevakade vägspärar, utgångsförbud och ständigt återkommande avspärningar. De flesta palestinerna dog på vägen till sjukhuset. Inte sällan i en ambulans som stoppats av soldaterna – eller i kön vid en vägspärr. Nu befarar den palestinska hälsoexpertisen att muren, som ytterligare begränsar palestinernas redan hårt inkränkta rörelsefrihet, kommer att skörda ännu fler liv.

* Uppgifterna gäller tiden 28.9 2000 - 14.10 2003. Statistik saknas ännu för 2004.

Hennes liv kunde ha räddats:

Na'im, 27 år, led av svåra njurproblem. På väg till dialysbehandling i Nablus blev hon stoppad av soldaterna i en vägspärr utanför staden. Na'im fick återvända till sin by där hon dog av njursvikt.

Hans liv kunde ha räddats:

Riad, nyfödd, blev akut sjuk. Hans föräldrar beställde en ambulans och åkte iväg med honom till sjukhuset. Men

ambulansen blev stoppad i en vägspärr. Soldaterna lät den inte fortsätta mot sjukhuset. Riad blev en dag gammal.

Hennes liv kunde ha räddats:

Aisha, 29 år, födde sitt barn med hjälp av kejsarsnitt. En månad senare tillstötte komplikationer och hon fick i ilfart föras till sjukhus. Men Aisha hann aldrig fram i tid. Bilen hon färdades i blev kvarhållen 45 minuter i vägspärren utanför Ramallah.

Hans liv kunde ha räddats:

Thamer, 8 månader, fick lunginflammation och behövde akut sjukvård. Men soldaterna stoppade honom och hans föräldrar vid en vägspärr utanför staden Qalqilya. Föräldrarna fick vända hem igen med sin döende pojke.

Hennes liv kunde ha räddats:

Ala'a, 10 år, fick ont i magen. När smärtorna tilltog bestämde pappan att dottern måste bli undersökt av en läkare. Men soldaterna vägrade låta dem passera vägspärren på vägen till sjukhuset i Nablus. Ala'a dog av brusten blindtarm.

Muren som krossar framtiden

”Jag vill inte sluta hoppas. Min dröm är fortfarande att bli läkare. Men muren har krossat min familj, gjort oss utfattiga”. Eatila, 15 år.

När familjen Othman vaknade tidigt en morgon på sin gård utanför Tulkarem upptäckte de att någon hade spikat upp lappar på olivträden. Lappen var en tryckt militärorder från den israeliska armén, undertecknad av ockupationsmaktens befälhavare. Alla odlare i trakten hade fått samma chockbesked: att deras jordar skulle konfiskeras och användas till det nya mur- och stängselbygget mellan Israel och Palestina. Familjen Othmans ägor ligger på Västbanken, alltså i Palestina. Ändå tänkte Israel bygga sin barriär på familjens mark.

– Vi ville protestera mot beslutet så fort vi hade läst lappen, säger Jamal Othman. Men just de dagarna hade militären gett

hela området utgångsförbud och vi kunde inte lämna byn.

När utgångsförbudet hävdades vände sig familjen till en israelisk advokat som hjälpte dem att ta upp fallet i Israels högsta domstol. Men domstolen lyssnade inte på deras protest. Den israeliska armén fick fria händer att konfiskera familjen Othmans jord och förstöra deras odlingar.

– En vecka senare körde soldaterna in med bulldozrar i odlingen och ryckte upp träden med rötterna, berättar Jamal. Totalt förstördes 5 000 oliv- och mandelträd, planterade av familjen under fem generationer. De äldsta olivträden var mer än

400 år gamla. Träden dignade av oliver, vi skulle ha skördat några veckor senare. Men soldaterna slaktade allt på några timmar.

Vi sitter i det rymliga vardagsrummet på husets andra våning. Många medlemmar ur den stora familjen har bänkat sig i sofforna som står uppställda längs väggarna. Kaffe och te serveras i små koppar. Odlingen har drivits som ett familjeföretag, när den konfiskerades av Israel förlorade 130 människor sin inkomstkälla. Förlusten är en katastrof. Än så länge lever man på sparade medel, men en dag tar de också slut. Nästan ingen i storfamiljen har lyckats få några jobb, arbetslösheten är skyhögt på Västbanken.

Oron för framtiden är stor bland både unga och gamla i vardagsrummet. Det finns en bildningstradition i familjen Othman. Alla unga med läshuvud har getts ekonomiskt stöd till högre utbildning. Många i familjen har studerat vid universiteten i Libanon, Jordanien, Syrien och Egypten. På stolen bredvid Jamal sitter hans 15-åriga dotter Eatila. Hon är upptagen med ett broderi i korsstyggn. Men samtidigt lyssnar hon noga på samtalet som pågår i rummet. Om två år tar hon studenten. Så länge hon kan minnas har hon alltid känt till svaret på frågan som vuxna ibland ställer: Vad ska du bli när du blir stor? Idag vågar Eatila inte svara lika självklart längre.

– Min dröm har alltid varit att bli läkare, säger Eatila. Betygen räcker till, de är inget problem. Men jag vet inte om pappa och mamma har råd att bekosta mina studier. Mina syskon vill också läsa vidare. Men det är inte gratis att gå på universitetet.

Grön linje: gränsen mellan Israel och de ockuperade områdena. Röd linje: muren/barriären. Gul streckad linje: planerad sekundär barriär. Blå områden: israeliska bosättningar. Mörkbruna områden: palestinska samhällen.
Källa: www.btselem.org

Därför har Eatila börjat brodera. På en vecka hinner hon göra klart ett broderi. Varje slant hon tjänar sparar hon till sina framtida studier. Eatila gillar att brodera, särskilt de gamla palestinska mönstren. Men nya skapas hela tiden, många med ett budskap som ligger i tiden. Eatila broderar på beställning. Just nu syr hon det ena stygnet efter det andra i en stor tavla som handlar om muren. Eatila håller upp broderiet för att visa mig. Jag ser en ung kvinna som står framför en hög mur. Hon är klädd i palestinsk folkdräkt och spelar på en flöjt. Bakom henne rämnar muren och faller ihop.

– Flickan med flöjten är ett populärt broderi, säger Eatila. Alla människor vill ha nåt att hoppas på.

Ockupationen ligger som en skugga över Eatilas liv. Hon berättar att hon blev medveten om konflikten när hon var 11 år. Då råkade hon ut för en händelse som hon inte kunnat glömma. Sen dess vågar hon inte gå ut själv längre.

– Jag var på väg hem från skolan, berättar Eatila. När jag kom fram till vägspärren som militären satt upp utanför vår by, blev jag stoppad av de israeliska soldaterna. De tog min skolväska och började söka igenom den. De sa att de letade efter bomber. Soldaterna bläddrade i mina skolböcker och hånade mig för vad jag läste, sen kastade de böckerna på marken. Medan jag plockade upp mina papper och böcker från marken fortsatte de hånskratta och förödmjuka mig. Jag var jätterädd. När jag lyckats stoppa tillbaka allting i väskan, sprang jag därifrån det fortaste jag kunde.

– Sen det hände följer alltid pappa mig till och från skolan. Och när jag kommit hem, vill jag helst inte gå ut igen. Det känns tryggast att stanna inomhus.

Under sitt 15-åriga liv har Eatila bara varit utanför byn en enda gång. Hon drömmer om att få uppleva Palestinas alla vackra och intressanta platser, men sedan Intifadan började för fyra år sedan har ingen kunnat färdas fritt i landet.

– Min enda resa gick till Jerusalem, säger Eatila. Min faster tog med mig dit. Men jag var bara nio år, så jag minns knappt vad vi såg. Jag längtar efter att få komma tillbaka till Jerusalem. Och jag vill besöka Betlehem. Men hur ska jag komma dit? Nu står muren mellan mig och alla platser jag drömmer om att se i mitt eget land.

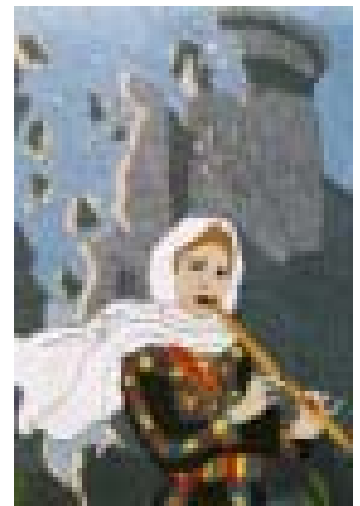
När Eatila inte studerar och broderar, så tar hon fram pennor och ritblock. Hon tycker om att teckna ansikten. Det gör hon så bra att alla hennes bilder just nu visas på en utställning i Tulkarem. Ansiktena är sorgsna, berättar Eatila. Men det finns inget som gör henne så lycklig som när hon får teckna och måla.

– Då kan jag bäst uttrycka vad jag känner, säger Eatila. Jag hämtar ansiktena från min fantasi. De är unga, ungefär lika gamla som jag, och det är nog så att de liknar mig lite grann. De ser ledsna ut för de bär på samma sorg som vi alla känner när vi tänker på vilka liv vi tvingas leva.

Innan jag lämnar Eatila och familjen Othman går vi upp på husets platta tak. Därifrån har vi god utsikt över det skövlade landskapet. Vi befinner oss ett stenkast från det höga stängslet, omgärdat av elsensorer, breda diken och patrullvägar för den israeliska militären. Plötsligt pekar Mariam, Eatilas farmor, mot en militärjeep som närmar sig på den breda grusvägen längs stängslet.

– Soldaterna kör fram och tillbaka här hela tiden, säger Mariam upprört. De brukar sikta mot fönstren och skjuta på oss.

För säkerhets skull skyndar vi oss tillbaka in i huset. Det går aldrig att veta hur soldaterna kommer att bete sig, vilket humör de kan tänkas vara på. Inga skott avlossas den här gången. Men vi hör soldaterna skrika i sin megafon att det är utgångsförbud, att vi är djur som inte ska springa lösa: ”In med er!”

Medlems och faddervärning

Palestina Nu 4-2002:

Kampen om den heliga jorden

En lång historia om kampen om Kanaans land till dagens Intifada. Lars Gösta Hellström och Nils Pe Hellström.

Tabloidformat.

Palestina Nu 3-2003:

Palestinsk kultur teater – film – arkitektur – musik – dans – poesi

Texter och foton av Mia Gröndahl och Anne Sörman

Intervjuer med:

Doreen Munayyer, skådespelare

Alia Arasoughly, filmare.

Suad Amiry, palestinsk arkitekt.

Said Murad, kompositör.

Christiane Nasser, författare

Omar Barghouti, koreograf.

Hala al Shuruf, ung poet från Ramallah.

Bilder från ett palestinskt bröllop. A4-format.

Beställ båda gratis mot portokostnad från: PGS, Tegelviksgatan 40, 116 41 Stockholm

POSTTIDNING B

Palestinagrupperna i Sverige

Tegelviksgatan 40

116 41 Stockholm

BEGRÄNSAD EFTERSÄNDNING

Vid definitiv eftersändning återsänds försändelsen
med den nya adressen på baksidan (ej adressidan)

Har du frågor om Apartheidmuren?

Ammar ställer upp och besvarar frågor om muren. Han har särskilt för detta ändamålet skapat e-mailadressen: new_peace_makers@hotmail.com